

CERMAQ NORWAY AS AVD SLAKTERI STEIGEN
Nordfoldveien
8286 NORDFOLD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Espen Olaf Henriksen, 75531603

Rapport etter tilsyn 7. september 2023

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Cermaq Norway AS avd. slakteri Steigen (virksomhetsnummer: 920248063).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens program for utslippskontroll er ufullstendig gjennomført og utilstrekkelig dokumentert.
- Avvik 2: Virksomheten har overskredet grenseverdien for utslipp av fett til vann.
- Avvik 3: Miljørisikoanalysen for tanklagring av maursyre er ufullstendig.
- Avvik 4: Virksomhetens oppbevaring av farlig avfall er ikke tilstrekkelig forsvarlig.
- Avvik 5: Virksomhetens rapportering til Statsforvalteren har noen mangler.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Cermaq Norway AS avd. slakteri Steigen må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren i Nordland en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 1. desember 2023.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten bør vurdere om spill/avskjær på gulv i større grad kan samles opp i stedet for å bli spylt ned i avløpssystemet

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Cermaq Norway AS avd. slakteri Steigen må betale et gebyr på 22 500 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost eller som sikker melding

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no ved Espen Henriksen eller som sikker melding via <https://skjema.no/SF/melding>.

Merk svaret med saksnummer 2017/5681 og tilsynsnummer 2023.099.I.SFNO.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens program for utslippskontroll er ufullstendig gjennomført og utilstrekkelig dokumentert

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse for Cermaq Norway AS avd. Slakteri Steigen av 11.5.2018, vilkår 3.6, 11.2 og 11.4.

Beskrivelse av krav

Utslippstillatelsens vilkår 3.6 og 11.2 krever at målinger og *beregninger skal gjennomføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp*. Videre heter det i vilkår 11.2 at målinger og beregninger skal *gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll*.

I vilkår 11.4 er det stilt nærmere krav til hva programmet for utslippskontroll skal inneholde. Blant annet skal programmet inneholde *en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens) og en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir*.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Vi savner en dokumentert begrunnelse for prøvetakingstidspunkt og frekvens med tanke på at dere skal sikre at prøvene er representative for faktiske utslipp. I «Prosedyre for behandling og kontroll av prosessvann slakteri Steigen» har dere skrevet at prøveuttaket skal skje *på det tidspunkt det tilføres mest organisk materiale til avløp* (et krav i tillatelsens vilkår 3.6), men det er ingen betraktninger om hvilket tidspunkt dette kan være.

Prosedyren slår fast at avløpsmålinger skal kontrolleres kvartalsvis, men dere har ikke begrunnet hvorfor dere vurderer dette til å være tilstrekkelig for et representativt resultat. I den forbindelse merket vi oss at dere ikke har installert utstyr for mengdeproporsjonal prøvetaking. Alle prøver er

dermed stikkprøver, som kun gir et øyeblikksbilde av avløpsvannets innhold akkurat idet prøven tas. I forbindelse med inspeksjonen har vi ikke fått framlagt dokumentasjon der dere gjør rede for usikkerheten i avløpsmålingene.

Ifølge siste egenkontrollrapport tok dere bare to avløpsprøver i 2022. Dere har dermed ikke overholdt deres egen prosedyre, som sier at dere skal ha kvartalsvis prøvetaking. Ved å bryte egen prosedyre bryter dere tillatelsens vilkår om at målingene skal skje i henhold til et dokumentert program. Når dere har begrenset dere til to enkeltmålinger, hefter det stor usikkerhet ved om dere har representative målinger og beregninger for 2022.

Avvik 2: Virksomheten har overskredet grenseverdien for utslipp av fett til vann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse for Cermaq Norway AS avd. Slakteri Steigen av 11.5.2018, vilkår 3.1.1.

Beskrivelse av krav

I utslippstillatelsen er maksimalt innhold av fett/olje satt til 100 mg/L. Dette er en grense som forutsettes overholdt til enhver tid.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I inspeksjonsmøtet opplyste dere om at dere i mars 2023 tok en prøve av avløpsvannet som ifølge analyserapporten hadde et fettinnhold på 445 mg per liter. Ifølge egenkontrollrapportene har dere ikke målt overskridelse av grensen for fettinnhold tidligere (fra oppstart i 2018 til og med 2022). I og med at prøvetakinga til nå har vært begrenset til noen få stikkprøver (2-4 prøver per år, ikke mengdeproporsjonal prøvetaking), er det vanskelig å vurdere om dette ene forhøyede resultatet er et sjeldent unntak, eller om det er en indikasjon på et regelmessig problem.

Avvik 3: Virksomhetens oppbevaring av farlig avfall er ikke tilstrekkelig forsvarlig

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften § 11-5 krever at farlig avfall skal oppbevares forsvarlig. I andre ledd heter det: *Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet.*

I faktaark M-284 (2014) har Miljødirektoratet konkretisert at forsvarlig oppbevaring innebærer at det farlige avfallet skal oppbevares utilgjengelig for allmennheten, at det skal være merket, og at det ikke skal kunne forurense omgivelsene.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Dere lagrer farlig avfall i en separat konteiner utenfor slakteriet. På inspeksjonstidspunktet hadde dere ikke en spesialkonteiner med oppsamlingsrom i bunnen. Kravet til sikring mot utslipp av

flytende farlig avfall var uansett oppfylt ved at beholdere med flytende avfall var plassert i oppsamlingskar inne i konteineren.

Vi merket oss at konteineren ikke hadde merking på utsiden. Inne i konteineren var et par kanner merket med tusj (brukt kjølevæske og spillolje), men det meste av avfallet i konteineren var ikke merket. Det var heller ikke tydelig oppmerkede plasseringer for de forskjellige avfallstypene. Vår vurdering er at tiltakene for å forebygge sammenblanding av ulike typer farlig avfall var utilstrekkelige.

Figur 1. Umerket farlig avfall (foto: Statsforvalteren i Nordland)

Avvik 4: Miljørisikoanalysen for tanklagring av maursyre er ufullstendig

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-4

Beskrivelse av krav

Forurensningsforskriftens kapittel 18, Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall, stiller en rekke krav til den som er ansvarlig for lagring av farlige kjemikalier i tanker som er større enn 2 m³. Den ansvarlige for lagringen skal til enhver tid kunne dokumentere at kravene i kapitlet er oppfylt¹. Kravene til miljørisikoanalyse er beskrevet i § 18-4. Her heter det blant annet at miljørisikoanalysen også skal omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Maursyre er blant stoffene som omfattes av definisjonen av farlige kjemikalier i forurensningsforskriften § 18-3. Dere har en lagertank for maursyre som rommer over 40 m³. I

---

¹ Se forurensningsforskriften § 18-8 Dokumentasjon.

inspeksjonsmøtet kunne dere legge fram risikoanalyse for lagringen av maursyre, men analysen omfattet ikke sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.

Vi gjør oppmerksom på at vi ikke kontrollerte all dokumentasjon som kreves i forurensningsforskriften kapittel 18. Vi kan derfor ikke utelukke at dere også kan ha avvik på andre punkter i kapittelet enn det som er nevnt her. Vi anbefaler dere å gå gjennom veiledninga som ligger på Miljødirektoratets nettside².

Avvik 5: Virksomhetens rapportering til Statsforvalteren har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse for Cermaq Norway AS avd. Slakteri Steigen av 11.5.2018, vilkår 11.2

Beskrivelse av krav

Vilkår 11.2 sier til slutt i andre avsnitt: *Vannforbruk, utslipp av fett/oljer, KOF/BOF₅, totalt nitrogen og totalt fosfor per tonn produsert laks skal beregnes og rapporteres.*

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I egenkontrollrapporteringa har dere ikke rapportert om såkalte spesifikke verdier, det vil si per tonn produsert laks. Dette er et eksplisitt krav i vilkår 11.2.

Vi beklager at det fra vår side ikke har vært lagt inn egne felter i rapporteringsskjemaet for disse størrelsene. Dere kunne imidlertid etterlyst slike felt, og dere kunne også rapportert disse opplysningene ved å laste opp vedlegg til rapportskjemaet. Vi har nå oppdatert tillatelsens rapportskjema (som dere får i Altinn) slik at dere for 2023 vil finne felt for spesifikt vannforbruk under del 2.1 Rammekrav. I del 2.2 har vi lagt inn rapporteringsfelt for mengde fett, BOF₅, totalt nitrogen og totalt fosfor per tonn produsert laks.

Se også avsnittet «Andre forhold» i del 4, om rapportering av utslipp av restklor fra desinfisering.

Anmerkning 1: Virksomheten bør vurdere om spill/avskjær på gulv i større grad kan samles opp i stedet for å bli spylt ned i avløpssystemet

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Et grunnleggende prinsipp for å begrense utslipp til vann er å begrense produksjonen av avløpsvann. I utslippstillatelsens vilkår 3.1.2 heter det at utstyr og rutiner *skal innrettes slik at avløpsvann i minst mulig grad oppstår. <...> Ved rengjøring av maskiner, gulv o. l. skal det tas sikte på å fjerne mest mulig av fast materiale ved feiing, skraping osv. uten bruk av vann.*

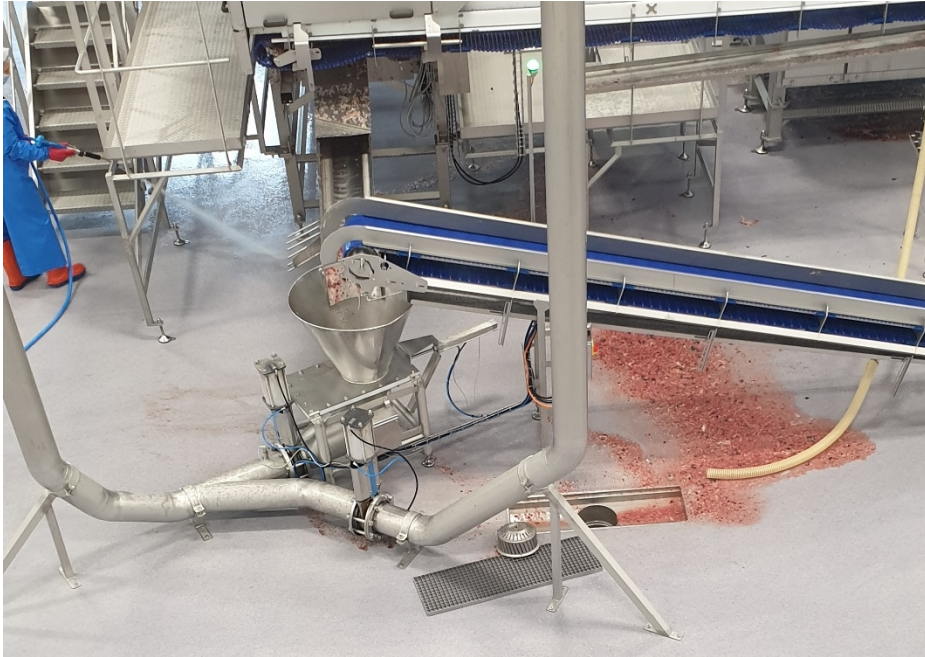
Under inspeksjonen så vi at spill fra filettlinja ble spylt ned gjennom avløp i gulvet som er koblet til renseanlegget (figur 2). Hvis større andel av spill og kapp kunne samles opp direkte, ville mindre vann blitt forurenset av kontakten med dette materialet. Ut fra de forskjellige hensyn som må tas, kan vi ikke med sikkerhet påstå at det vil være praktisk mulig å samle opp mer fast materiale fra gulvet uten bruk av vann. Vi vil derfor ikke konkludere med at dere har brutt vilkår 3.1.2. Det kan også være at vann fra gulvspyling har liten betydning sett i forhold til den store mengden

---

² <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2016/april-2016/veiledning-til-tankforskriften/>

fiskeblod som slippes ut fra utblødningstankene, men vi minner uansett om plikten til å redusere forurensning så langt som mulig (vilkår 2.3).

Figur 2. Søl fra filetlinja blir spylt ned i sluk (foto: Statsforvalteren i Nordland).

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Cermaq Norway AS avd. slakteri Steigen må betale et gebyr på 22 500 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 28. august 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren i Nordland innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Cermaq Norway AS avd. slakteri Steigen sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens frekvens- og risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren i Nordland deltok

- Espen Olaf Henriksen
- Megan Konstantinidou

Kontaktperson hos Cermaq Norway AS avd. slakteri Steigen

- Silje Ramsvatn

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Cermaq Norway AS ble kontrollert under tilsynet:

- Cermaq Norway AS avd. slakteri Steigen

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Internkontroll
- Utslippskontroll
- Avfallshåndtering
- Kjemikalier inkl. tanklagring

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Utslippstillatelse for Cermaq Norway AS avd. Slakteri Steigen av 11.5.2018

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Rapportering av utslipp av klor til vann

Utslippstillatelsens vilkår 11.5 (*Rapportering til Fylkesmannen*) krever at dere rapporterer årlig i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering³. I denne veilederen heter det om *Tabell 2.2 Utslippskrav til vann* at bedriften skal *rapportere utslippstall i forhold til hver grense som er satt i tillatelsen*. I utslippstillatelsens vilkår 1 (Tillatelsens ramme) er

---

³ <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2014/februar-2014/veiledning-til-egenkontrollrapportering/>

det satt at utslipp av restklor fra desinfisering ikke skal overstige 2,45 kg/time. Ut fra dette skulle dere ha rapportert om kontrollmålinger av klorutslippet. Rapportskjemaet til dere har imidlertid manglet felt for rapportering av klor. I veilederen fra Miljødirektoratet er det i andre avsnitt på s. 8 presisert at *i del 2 skal du bare rapportere i forhold til forhåndsutfylte krav for forurensningsmyndigheten*. Vi har nå korrigert i rapportsystemet slik at det for kommende rapportering vil komme et nytt rapporteringsfelt for «Aktivt klor generert fra sjøvann ved elektrolyse» i tabellen for utslipp til vann.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren i Nordland innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og våre nettsider.

Hilsen
Statsforvalteren i Nordland
Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Steigen kommune

Rådhuset

8281

Leinesfjord